

Платформи

Активне поширення масових відкритих онлайн-курсів (*укр. МВОК від англ. MOOC – Massive Open Online Course*) впродовж останніх п'яти років кардинально змінює освітній формат, не тільки даючи змогу студентам з цілого світу слухати лекції найкращих професорів та брати участь у форумних дискусіях із сотнями тисяч учасників, але й виводячи самих викладачів поза стіни традиційних аудиторій і раз у раз надихаючи їх експериментувати з інноваційними освітніми форматами. І хоча в Україні таке навчання і викладання лише набуває популярності, вже зараз можна переконатися, що інтернет-платформи МВОКів є прекрасним ресурсом для покращення рівня фахових знань, вдосконалення навичок, а часто – і незамінним інструментом для саморозвитку. Нижче подаємо перелік найпопулярніших платформ з усього світу.

Prometheus

<https://prometheus.org.ua/>

Український громадський проект масових відкритих онлайн-курсів. Головною метою проекту є безкоштовне надання онлайн-доступу до курсів університетського рівня всім бажаючим, а також надання можливості публікувати та розповсюджувати такі курси провідним викладачам, університетам та компаніям. Крім того, Prometheus надає доступ до онлайн-курсів підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО).

Реєстрацію на перші чотири онлайн-курси проекту, що були підготовлені викладачами трьох відомих українських університетів – КНУ імені Тараса Шевченка, КПІ та Києво-Могилянської академії було відкрито 15 жовтня 2014 року. За перші 6 місяців з моменту старту проекту на веб-сайті вже було зареєстровано більше 70 тисяч користувачів, для яких було доступно 20 курсів. На сучасному етапі на Prometheus зареєстровано близько 500 тисяч учасників, платформа пропонує понад 40 курсів від викладачів українських університетів, а також переклади МВОКів, надприклад, всесвітньовідомих курсів Гарвардського університету “CS50” та “Наука критичного мислення”.

EdEra

<https://www.ed-era.com/>

Українська студія онлайн-освіти, що виникла 2014 року після того, як двоє студентів КНУ пройшли перший МВОК Массачусетського технологічного університету “Circuits and electronics”. Наразі команда створила більш як 1000 освітніх роликів, запустила десять відкритих онлайн-курсів й інтерактивних підручників, а разом із Міністерством освіти і науки вони реалізували проект із оновлення шкільних програм. Їхній останній курс — «Лайфхаки з української мови» — став першим в Україні масовим відкритим онлайн-курсом (МВОК), який отримав рекомендацію МОН.

Детальніше про проект – в інтерв'ю [The Ukrainians](#).

EdEra Books — соціальний проект інтерактивної освітньої літератури. Онлайн-книги на EdEra складаються з ілюстрованих текстів з інтегрованими відео та тестами для перевірки здобутих знань. Дозволяють поєднати різні методи сприйняття інформації і підвищити ефективність навчання. І головне — безкоштовний доступ онлайн 24/7.

EdX

<https://www.edx.org/>

Заснований Гарвардським університетом та Массачусетським технологічним університетом у 2012 році, EdX є центром онлайн-навчання та надає послуги МВОК на відкритій безкоштовній платформі OpenEdX, пропонуючи своїм слухачам високоякісні курси, авторами яких є понад 90 найкращих університетів та інституцій з цілого світу.

Coursera

<https://www.coursera.org/>

Coursera заснували в 2012 році два професори Стенфордського факультету комп'ютерних наук, які хотіли поділитися своїми знаннями та навичками зі світом. Професори Дафна Коллер та Ендрю Нг розмістили свої курси в Інтернеті, зробили відкритими для всіх охочих і протягом декількох місяців навчили більше студентів, ніж могли б навчити в аудиторії протягом усього свого життя. Так з'явилася платформа, на якій сьогодні розміщено більше 2 тисяч курсів з понад 180 спеціалізацій на 4 освітніх рівнях, зареєстровано близько 25 млн слухачів – будь-хто і де

завгодно може навчатися тут та отримувати кредити 149 провідних університетів світу, які є партнерами Coursera.

Future Learn

<https://www.futurelearn.com/>

Освітня платформа Відкритого університету, що має 40-річний досвід дистанційного навчання та онлайн-освіти. Перші онлайн-курси побачили світ у вересні 2013 року, і з того часу навчальними пропозиціями скористалося більше 6,5 млн людей, а партнерами FutureLearn стали 130 освітніх організацій та установ з цілого світу.

Udacity

<https://www.udacity.com/>

Виникнення Udacity стало результатом експерименту в Стенфордському університеті, в якому Себастьян Тррон і Петро Норвіг запропонували всім охочим вільно і безкоштовно пройти свій онлайн-курс "Вступ до штучного інтелекту". На цю пропозицію відгукнулося більше 160 000 студентів із понад 190 країн, і невдовзі після цього народилася платформа **Udacity**. Зараз курси на платформі великою мірою скеровані на те, щоб забезпечити кожному навчання не лише на лекціях у школі чи університеті, але й упродовж усього життя для подолання розриву між реальними навичками, відповідною освітою та зайнятістю.

Canvas Network

<https://www.canvas.net/>

Американська платформа онлайн-навчання, заснована компанією Instructure 2010 року на основі власної системи дистанційного навчання Canvas, яку використовує понад 3 000 університетів, шкіл та освітніх програм у всьому світі, а Мережева академія Cisco називає "найбільшою аудиторією у світі". Більшість курсів є безкоштовними, хоча на платформі з'являються також комерційні партнерські програми. Курси переважно присвячені застосуванню інформаційних технологій у різних сферах життя.

Openuped

<http://openuped.eu/>

Перша і наразі єдина загальноєвропейська МВОК-ініціатива, заснована 2013 року Європейською комісією та Європейською асоціацією університетів дистанційного навчання (EADTU), до якої входили Франція, Італія, Литва, Нідерланди, Португалія, Словаччина, Іспанія та Великобританія, а також Росія, Туреччина та Ізраїль. OpenupEd розпочався з 40 курсів у різних тематичних областях. Від самого початку кожен партнер пропонував курси на власних освітніх платформах та різними мовами. Завдяки співпраці партнерів OpenupEd із країнами Азії та Африки за посередництвом ЮНЕСКО на сучасному етапі студенти можуть обрати понад 200 МВОКів 13 мовами, зокрема арабською.

Iversity

<https://iversity.org/>

Європейський освітній онлайн-ресурс, що з 2011 року спеціалізується на проведенні інтерактивних курсів та лекцій для вишів, а з 2012 року розміщує на своїй платформі різні відкриті масові онлайн-курси. На сьогодні iversity налічує понад 750 000 зареєстрованих користувачів та більше мільйона студентів, а також є однією з небагатьох платформ, завдяки якій за проходження онлайн-курсів студенти з усього світу можуть отримати ECTS-кредити.

Stanford Open Edx

<http://online.stanford.edu/>

Платформа, що пропонує різноманітний доступ до професійного освітнього контенту від численних шкіл та університетських кафедр, а також можливість безкоштовно брати участь в онлайн-курсах, які організовують викладачі Стенфордського факультету у всьому світі протягом усього життя.

Codecademy

<https://www.codecademy.com/>

Інтерактивна онлайн-платформа з вивчення 7 мов програмування – Python, PHP, jQuery, JavaScript, Ruby, а також описових мов зовнішньої розмітки веб-сторінок HTML та CSS, заснована 2011 року. Сайт дозволяє кожному створювати та публікувати нові курси, використовуючи Course Creator, а для деяких курсів існують "пісочниці", в яких користувачі можуть тестувати свої програмні коди. 2012 року більше 450 тис. людей взяли участь у

безкоштовній інтерактивній програмі Code Year від Codecademy, і в грудні 2013 року Codecademy запустила iOS-додаток "Hour of Code" для тих, хто прагне вивчати програмування в ігровій формі. Станом на січень 2014 року 24 мільйони користувачів виконали більше 100 мільйонів вправ.

Khan Academy

<https://uk.khanacademy.org/>

Платформу заснував Салман Хан 2006 року через кілька років після того, як навчав свою кузину математики за допомогою миттєвих повідомлень. Khan Academy створює [навчальні лекції на YouTube](#), її веб-сторінка перекладена на 23 мови, а відео — на 65. Окрім мікролекцій, веб-сторінка організації має практичні заняття та методичні матеріали для вчителів. Усі ресурси доступні безкоштовно для кожного охочого в усьому світі.

Дія. Цифрова освіта

<https://osvita.diia.gov.ua/>

Національна онлайн-платформа для розвитку цифрової грамотності, яка запущена з 2020 року. "Ми хочемо, щоб кожен українець комфортно проживав у країні. Був конкурентоспроможним на ринку праці. Вдосконалював себе щодня. Вирішував особисті потреби. Для цього ми даємо вільний доступ кожному громадянину до навчання цифрової грамотності. Ви зможете ефективно та безпечно використовувати сучасні цифрові технології в роботі та навчанні, в професійному та особистісному розвитку", - запевняють автори проекту. При розробці курсів автори платформи спирались на загальноєвропейські стандарти викладання та оцінки цифрової компетентності. Зокрема, курс із базової цифрової грамотності спирається на Рамку цифрової компетентності для громадян DigComp. В основі курсу із цифрової грамотності для вчителів — Європейська рамка цифрових компетенцій для освітян DigComp Edu.

Дія.Цифрова Освіта